ÅLANDSBANKEN

6
2012

Inte bara bankaffärer:

DET SOM HÖSTEN ÄR...

Pensionsanalys:

Gratis – inte alltid gott

Catharina

– kanske viktigast på banken

Marknadsutsikter ▪ Enterprenörskap ▪ Livsstil ▪ Private Banking

Redaktion

Å: utges av:
Ålandsbankens filial i Sverige
Stureplan 19
107 81 Stockholm

Telefon Stockholm 08-791 48 00
Telefon Göteborg 031-333 45 00,
Telefon Malmö 040-600 21 00
E-post tore.davegardh@alandsbanken.se
Ansvarig utgivare Magnus Holm
Chefredaktör Tore Davegårdh
Redigering Jan Törnqvist
Layout Jörgen Melin
Foto IBL, iStockphoto, Håkan Flank, Kristian Pohl
Tryck Hallvigs på miljövänligt papper.

Är du intresserad av att bli kund hos Ålandsbanken Private Banking? Ring 08-791 47 20, 031-333 45 00, 040-600 21 00 och tala med någon av våra förvaltare

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och såvitt avser vissa finansiella instrument även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen skall prövas enligt svensk rätt av svensk domstol exklusivt.

9 skäl att läsa det här numret

Viktigast på banken 4
Kanske är det hon som är den viktigaste personen på Ålandsbanken. Möt Catharina i receptionen!

Utökad aktiehandel 6
Ålandsbanken satsar på att utveckla aktieaffärerna – allt blir bättre: Inga försämrade villkor, inga ökade kostnader, ingen fördröjning.

Marknadsutsikter 8
Vad händer, på kort sikt och långsiktigt? Vad är attraktivt att köpa, vad är osäkert? Här får du börstipsen av Ålandsbankens Lars Söderfjell.

Topplistan 10
Mer defensivt under de senaste månaderna, men satsningen på banker har fallit väl ut. Förlorare: verkstäderna!

Därför råvaror 12
Ålandsbankens förvaltare Anders Blomqvist om varför satsningen på råvarufonden är bra.

Liten blir stor 14
Om Shortcap, managementbolaget: Vi ger växande företag kompetens och erfarenhet, säger Eric Severin på Shortcap.

All inclusive 16
Allt ingår när du reser på golfresa. Å har testat. Vilka resmål ska man välja som golfspelare? Här får du tips.

Gratis visst, men... 20
Du erbjuds gratis pensionsanalys. Men är det värt att satsa några tusenlappar för att betala för tjänsten? Här får du svaret.

Momentum 22
Storhetsvansinne? Det byggs allt fler och finare arenor för sport och nöje. Ska arenorna fyllas av åskådare? Här alla fakta.

Förra numrets problem:

Ganska enkelt: Låt oss säga att det ljushåriga barnet ljuger, då är det ljushåriga barnet pojke. Och då ljuger också det mörkhåriga barnet. Låt oss säga att det mörkhåriga barnet ljuger, då ljuger också det ljushåriga barnet. Båda ljuger alltså. Det ljushåriga barnet är alltså en pojke, det mörkhåriga en flicka.

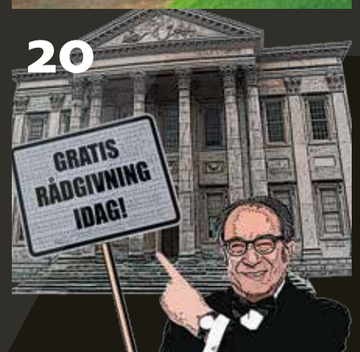

Å – i höst blir det vår

Efter en lite kall och regnig sommar går vi nu mot höst – en höst med trevliga inslag som mogna äpplen, älgstek med kantareller, långa promenader och tända ljus. Men hösten kan också vara början på något – en ny affär, ett nytt hus eller ett nytt arbete – eller en förnyad kontakt med Ålandsbanken. I höst lanserar vi flera spännande produkter och tjänster.

VI PÅ ÅLANDSBANKEN eftersträvar att ge dig som kund det där lilla extra. Vi anstränger oss för att din kontakt med oss ska vara positiv och att du ska känna att vi verkligen tillför någonting till din ekonomi. Vi arbetar ständigt med att utveckla våra produkter och tjänster och nu under hösten har vi många positiva nyheter att presentera för dig.

TILL ATT BÖRJA MED har vi några mycket intressanta placeringsalternativ som kan vara bra att titta lite närmare på. Själva essensen av vår förvaltningsfilosofi får du i vår fond Ålandsbanken Brig 6. I den fonden ser vi till att du slipper negativa överraskningar och kan sova gott om natten. Fonden har som mål att ge en avkastning en bit över bästa bankränta och passar utmärkt som bas i en placeringsportfölj.

Jag vill också tipsa om vår Råvarufond som ger dig exponering mot en marknad som annars kan vara svår att delta i. Vår Råvarufond har haft en mycket god avkastning under de senaste åren och tillhör just nu en av de bästa i sitt slag i hela världen. Vi anser att det är en god idé att sprida riskerna och inte enbart placera i räntebärande värdepapper och aktier.

UNDER HÖSTEN kommer vi också att börja erbjuda dig rådgivning och intressanta alternativ inom pensionsområdet. I det här numret av Å får du en försmak på vad som kommer senare i höst genom en intervju med en oberoende försäkringsrådgivare, som vi på Ålandsbanken samarbetar med för att ge dig som kund en objektiv analys av dina pensionsförsäkringar.

BLI INTE FÖRVÅNAD om vi under hösten kontaktar dig för att berätta mer om dessa nyheter och tveka inte att höra av dig om du vill veta mer om detta redan idag.

LÅT OSS NU HOPPAS att hösten blir fylld av sol, klar luft och spännande möjligheter!

Magnus Holm
Chef Affärsområde Sverige

”Det spelar ingen roll hur stora affärerna är. Alla får samma bemötande av mig. Jag kramar alla lika mycket.”

Välkommen till Ålandsbanken

Det är kanske Catharina Johnsson som avgör vilket bestående intryck du får av Ålandsbanken. Det är Catharina som är den glada tjejen i receptionen. Som bjuder på kaffe, skomakarlåda – och sig själv!

TEXT: JAN TÖRNQVIST **FOTO:** HÅKAN FLANK

Vem är den viktigaste personen på en bank?

Bankdirektören, förstås. Det är ju han som säger ja eller nej till dig. Stopp ett tag!

Det kanske finns en person som är lika viktig som högste chefen, Hon, för det brukar vara en hon, som tar emot dig i receptionen med ett leende. Ditt första intryck av din bank blir ofta det bestående intrycket. Och det är den där tjejen som får dig att minnas hur trevligt det var att komma till just den banken.

Känner du detta ansvar, Catharina ?

– Det har jag aldrig tänkt på. Jag är bara mig själv. Men jag är nästan alltid glad och det kanske smittar av sig.

Hon är Catharina med alla på Ålandsbankens Stockholmskontor. Tjejen i receptionen. Ofta bortglömd när bankens viktiga figurer ska presenteras. Egentligen heter hon Catharina Johnsson, tituleras husmor och har en 24-årig dotter.

Hur hamnade du på Ålandsbanken?

– Jag blev faktiskt headhuntad. Det kan man inte tro att receptionister blir. Men det blev jag. Som husmor.

Husmor? Vad gör en husmor på en bank?

Kunder sitter i viktiga möten, vill ha en kopp kaffe och en kaka. Eller kan behöva nåt att äta. Den maten beställs av, läggs upp på fat av och serveras av Catharina . Skomakarlåda eller varmrökt lax med pestoslungad potatis och senapssås, kanske. Det brukar bli 20-30 luncher varje dag.

– Tre rätter som jag aldrig serverar: pasta, soppa eller gryta. Det blir inte snyggt när man lägger upp det. Det får inte bli slafsigt på en bank.

Catharina har lång erfarenhet av jobb som servitris och hovmästarinna på en rad välkända krogar i Stockholm. Hos Nils Emil på Ulla Winbladh, på Djurgårdsbrunn eller allra senast på liten grekisk restaurang. Men hon har också jobbat på reklambyrå och som vd-sekreterare på Aftonbladet. I en reception kan all livserfarenhet behövas.

– Ibland måste man vara lite psykolog. För mig är det viktigt att behandla alla lika. Det spelar ingen roll hur stora affärerna är. Alla får samma bemötande av mig. Jag kramar alla lika mycket.

Catharina beskriver receptionen som en teaterscen med henne själv i en av rollerna.

– Man lär snabbt känna igen de andra aktörerna och jag spelar min roll. Jag kan bli den tysta, fina och diskreta människan, eller den flörtiga, eller helt enkelt den glada husmodern. Fast i alla roller gäller samma metod; slappna av, var dig själv.

Men Catharina erkänner att det tog lite tid att förstå språket och koderna i bankernas värld.

– När jag kom hit för två år sen pratade många ett språk jag inte förstod, jag och kamrerstyperna var olika. Jag upplevde många av mina arbetskamrater som okänsliga. Men sen visar det sig att dom är som de flesta människor. Bara man lära känna varandra, när jargongen dämpas, när känslorna kommer i dagen, så är vi rätt så lika.

Du har 25 år kvar av ditt yrkesliv. Är detta sista jobbet?

– Det hoppas jag inte. Det finns så mycket som jag skulle vilja prova på. Men jag vet vad mitt sista jobb blir: jag driver bed&breakfast med ett tiotal sängar och en liten frukostmatsal med en stor frukost med franska ostar, nybakat bröd, marmelader, våfflor, mitt inne i Stockholm. ■

Hösten är mogna äpplen

Äpple, den svenskaste av frukter. Det var väl därför Kristina från Duvemåla äntligen kände sig hemma när hennes äppleträd blommade i Amerika

Svenskarna har många inhemska äppelsorter att välja på. Bara i Nordiska museets trädgård vid Julita gård i Sörmland växer 120 sorter. Det växte äpplen I Sverige redan för 4 000 år sedan. Vikingarna gillade äpplen. Första receptet: skånsk äppelkaka I Cajsa Wargs kokbok från 1755. Svenska äpplen mognar långsamt och får sin unika, friska arom. Varje år odlas omkring 20 000 ton äpplen i Sverige. De mest odlade sorterna är Aroma, Ingrid Marie och Cox Orange. I Sverige är äppelodlingar vanliga bland annat i Skåne (Kivik och Vånga). Ett recept, en godsak att njuta av i höst (2 personer):

2 äpplen
2 hackade chokladkolor
15 g hackade nötter
1 äggvita
2 msk socker
Servera med: 1 dl vaniljyoghurt

Sätt ugnen på 225 grader. Ta bort kärnhusen ur äpplena, men låt botten vara kvar. Fyll äpplena med kola och nötter. Ställ mitt i ugnen cirka 10 min. Vispa äggvitan till hårt skum och vispa sedan ner sockret till en fast maräng. Spritsa den på äpplena och sätt tillbaka i ugnen cirka 5 min tills marängen fått fin färg.

Ålandsbankens aktiehandel:

Bättre priser, likviditet och analys

Sedan den 17 augusti genomförs Ålandsbankens aktieaffärer i Sverige via Nordea, som fungerar som "Order Provider" för oss. Aktieaffärerna görs via en så kallad DMA-koppling (Direct Market Access) och kommer att synas under Nordeas mäklar-ID, NDS.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH **FOTO:** HÅKAN FLANK

Mats Ericson, chef för bankens privatmäkleri, varför gör ni detta?
– Regelverken kring aktiemarknaden blir alltmer krävande och den tekniska utvecklingen som krävs alltmer kostsam. För de mindre aktörerna på marknaden blir detta betungande. Samarbetet medför att våra kunder får tillgång till mer effektiva system, vilket självklart är positivt.

På vilket sätt gynnas kunderna?
– Vi får tillgång till flera marknader än vi tidigare hade, NGM, Nasdaq/OMX, Burgundy, Chi-X, BATS och Turquoise. En bredare marknadstäckning innebär möjlighet till bättre priser för våra kunder. Den innebär också att likviditeten förbättras – möjligheterna till att snabbt genomföra affärer även i tunna papper stärks.

Innebär det några nackdelar?
– Nej, faktiskt inte.

Kommer ni att handla något själva?
– Svenska aktier och aktierelaterade produkter handlas via vår samarbetspartner. I framtiden kan även utländska marknader bli aktuella, vilket skulle kunna bidra till lägre kostnader för våra kunder. Derivat, dvs. optioner och terminer, kommer även i framtiden att handlas direkt mot marknaden i Ålandsbankens namn.

Påverkar det här er rådgivning och analys?
– Ja, på ett positivt sätt. Vi kommer att satsa alla resurser på rådgivning och analys. Vi ligger redan i topp men har ambitionen att kontinuerligt utveckla våra tjänster till att bli ännu vassare. ■

Vad innebär det för dig som kund?

- **Ingen förändring i kontakten med Ålandsbanken. Du har kontakt med din vanliga rådgivare/förvaltare.**
- **Diskretion – ingen insyn i våra kundrelationer. Det är bara orderflödet, som går en ny väg till marknaden.**
- **Du får nota och övriga depårapporter från oss, precis som vanligt.**
- **Inga villkor försämras och det medför inga ökade kostnader. Tvärtom ska detta kunna leda till att order utförs på de marknader där bästa pris råder.**
- **Den nya processen innebär ingen fördröjning av utförandet av affärerna.**

Topplistan är flaggskeppet inom privatmäkleriet. Den har överträffat börsen med 100 procent sedan starten för drygt åtta år sedan.

Ålandsbanken har seniora aktiemäklare, som upplevt både eufori och börskrascher. Det är bra för kunderna.

Hösten är
packade flyttlådor

Funderar du på att flytta? Ny lägenhet, eget hus? Är det läge nu? Det finns inga säkra tips. Hur blir det med räntan? Kommer huspriserna att öka igen?

Hösten var flyttlassens tid. Det har det varit sedan den tiden då årsanställningarna gick ut på höstkanten och man tvingades flytta. Siffror visar också att allt fler svenskar flyttar, 1 338 378 personer tog under 2011 sitt pick och pack och bytte hem. Vanligaste flyttmånaden var september då över 131 000 personer fick ny adress. Antingen en ny lägenhet, kanske bostadsrätt, eller ett eget hus. Hösten kan också innebära byggplaner. Och bygglov.

Mest bostadsbyggande: I storstäderna, förstås. Snittpriset för ett hus i Sverige har passerat två miljoner kronor, enligt Statistiska centralbyrån. Priserna på småhus har stagnerat eller stiger sakta. Internationella valutafonden (IMF) varnar i en ny rapport för en varaktig nedgång i huspriserna i Sverige. Ett sådant prisfall är troligt, även om skuldkrisen i eurozonen inte smittar av sig på tillväxten, anser IMF.

–Vi räknar med att huspriserna har toppat, och vi bedömer att räntan kommer att stiga. Därmed kommer huspriserna sannolikt att fortsätta nedåt, sade Peter Doyle vid IMF under en presskonferens, där den årliga bedömningen av Sveriges ekonomi presenterades.

Vilket råd finns då till dom som funderar på att köpa hus eller lägenhet? Räntan är låg, det är köparens marknad, ofta finns så kallat accepterat pris (du slipper häftig budgivning). Och som vanligt: att köpa lägenhet med centralt läge i en storstad är mest riskfritt – det är det enda experterna är överens om.

Verkstadsbolag
– attraktiva och osäkra

På kort sikt kan det bli skakigt för verkstadsbolagen. Värderingen av kvalitetsbolag som Atlas Copco, Sandvik, SKF och Volvo är dock attraktiv. För den långsiktige, tre till fem år, bör en investering ge riktigt bra avkastning vid nuvarande kursnivåer.

TEXT: LARS SÖDERFJÄLL **FOTO:** KRISTIAN POHL

TRENDER HAR KOMMIT OCH GÅTT på den svenska aktiemarknaden under de senaste decennierna. Många av oss har upplevt ett antal ”bubblor”, som per definition inte upptäcks vara bubblor förrän de spruckit. Några exempel på detta är bioteknikaktier, rederiaktier, teknologiaktier och senast råvaruaktier. En sektor som hållit ställningarna som den viktigaste för den svenska marknaden är verkstadsbolagen.

Verkstadsaktier - kursutveckling | Index 2010-09-01 = 100

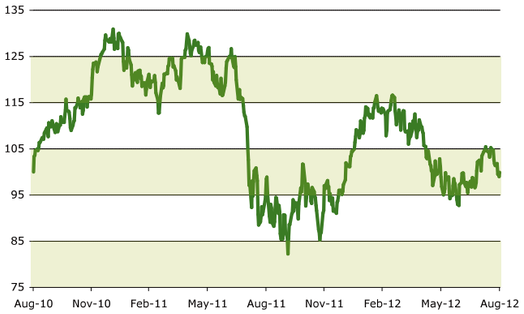

Verkstadsbolagen svarar i nuläget för ca 30 procent av det totala värdet för OMXS30-aktierna. Det är kanske den sektor där uppfattningarna mest går isär på medellång sikt. Detta har avspeglats i en volatil kursutveckling under de senaste åren då investerare omväxlande reagerat på konjunktursignaler, resultatrapporter och förändringar på de finansiella marknaderna.

Även vi är något kluvna i vår syn på sektorn på kort sikt. Mycket talar för att vinstförväntningarna, analytikernas prognoser, är för högt ställda. Mot det står en i grunden attraktiv värdering, som i många fall mer än väl reflekterar riskerna för att de kommande årens vinster blir lägre än marknadens prognoser.

Ledande indikatorer sjunker

Sambandet mellan cykliska indikatorer och verkstadsbolagens kursutveckling är mycket starkt över tiden. De mest använda ledande indikatorerna – det amerikanska inköpschefsindexet och det tyska IFO-indexet – är fortfarande på relativt höga nivåer men har sjunkit snabbt under sommaren och hösten. En ”normal” utveckling, att det tar ytterligare några månader innan signalerna blir mer positiva, innebär att det är svårt att se en positiv utveckling för verkstadsaktierna under hösten.

Cykliska indikatorer och verkstadsaktier

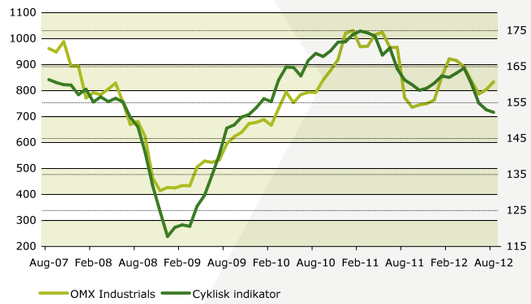

Orsaken till att konjunkturindikatorerna sjunker är, förutom den uppenbara effekten av statsfinansiell oro i Europa, också inbromsningen på flera ”emerging markets” som Kina, Indien och Brasilien. Många av de svenska verkstadsföretagen har, direkt eller indirekt, en stor exponering mot dessa marknader. Det har varit en fördel under de senaste åren och kommer säkert att vara det även på längre sikt, men i närtid ser det ut att vara en black om foten.

Kronan förstärks

Ett annat orosmoment är förstärkningen av den svenska kronan under sommaren. För många exportföretag innebär det att den underliggande intjäningen, före eventuella valutasäkringar, sjunker med 10-15 procent, allt annat lika. Dessutom innebär en starkare krona att bolagens konkurrenskraft försämras gentemot många konkurrenter.

Verkstadsaktier och SEK/EUR

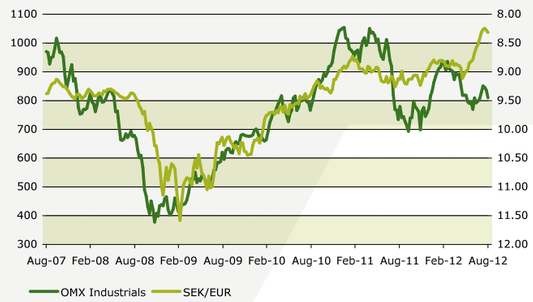

Historiskt har sambandet mellan den svenska kronan och verkstadsaktierna varit positivt, ju starkare krona desto högre aktiekurser. Det är dock viktigt att komma ihåg att vid tidigare tillfällen har det varit en följd av en stark industrikonjunktur. Denna gång beror kronförstärkningen på andra orsaker.

Varulagren är höga

Atlas Copco, Sandvik och SKF: Varulager/Fakturering

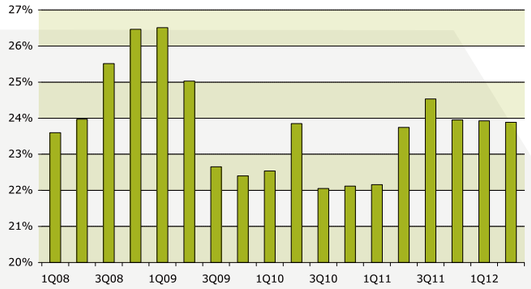

På kort sikt är det största hotet mot verkstadsaktierna den anpassning av varulagren som för närvarande äger rum. I samband med andra kvartalets rapporter blev det tydligt att många bolags varulager var ovanligt höga i förhållande till efterfrågan, även om de fortfarande är långt ifrån nivån från recessionen 2008/09 . Vi bedömer att många verkstadsbolag har valt att sänka sin produktionstakt mer än normalt under tredje kvartalet, vilket kommer att medföra att bruttomarginalerna kommer under press. Även om vi anser att marknaden till viss del tagit hänsyn till detta i sina prognoser vet vi av erfarenhet att det är lätt att underskatta dessa effekter – speciellt i tider då efterfrågan generellt sett är vikande. Skillnaden mellan olika verkstadsbolag är betydande. Atlas Copco och Sandvik har båda varulager som är klart högre än genomsnittet för de senaste fem åren, medan SKF ligger något lägre än genomsnittet.

Värderingarna är låga

Om makroomgivningen för ögonblicket är svag – och riskerar att bli än svagare – så är det också tydligt att värderingarna av bolagen tar höjd för att vinstutvecklingen på kort sikt kan bli svag. Baserat på den nuvarande värderingen av eget kapital (ca 2.2x) verkar investerarna räkna med att vinstprognoserna för 2013-2014 kommer att sänkas med ca 15 procent. Detta innebär att marknaden idag diskonterar att verkstadsbolagens vinster sjunker med ca 5 procent under 2013 jämfört med de ”officiella” prognoserna på ca 13 procents vinsttillväxt.

Svenska verkstadsbolag – värdering och lönsamhet

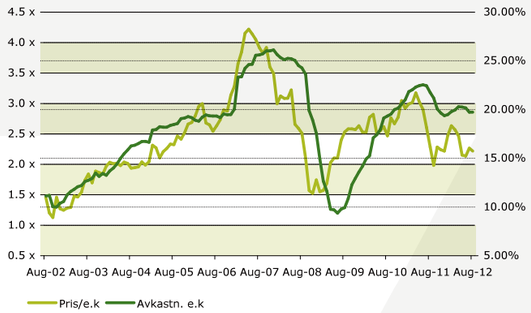

Hur agerar man i verkstadsaktierna?

Vi anser att riskerna är större än möjligheterna på kort sikt. Ett minimikrav för att öka exponeringen mot verkstadssektorn är att de ledande indikatorerna stabiliseras och helst vänder uppåt. På kort sikt framstår detta som osannolikt. En annan möjlighet är att den svenska kronan återigen försvagas rejält mot de större valutorna, vilket verkar osannolikt givet att Riksbanken inte aktivt ingriper för att försvaga valutan. Vi behåller därför en försiktig syn på sektorn som helhet.

För den långsiktige investeraren – där avkastningen på 3-5 års sikt är viktigare än vad som händer de närmaste månaderna – är många verkstadsaktier sannolikt köpvärda redan idag, baserat på den attraktiva värderingen. Vi rekommenderar i första hand ”kvalitetsbolag”, företag med starka balansräkningar och kassaflöden, marknadsledande positioner och bred geografisk exponering. Bland dessa återfinns Atlas Copco, Sandvik, SKF och Volvo. I samtliga dessa bolag är värderingen så låg, relativt den förväntade lönsamheten på lång sikt, att en investering idag på lite sikt bör ge en riktigt bra avkastning. ■

Lars Söderfjell
Chef för Case Analysgruppen inom Private Banking.

Bankerna lyfte Topplistan

TEXT: THOMAS JOHANSSON **FOTO:** HÅKAN FLANK

Vi har blivit mer defensiva

Topplistan tappade mot index i juni då en hög andel verkstadsbolag pressade portföljen. Med stöd av en övervikt i banksektorn och lägre andel verkstadsaktier tog vi under juli och framförallt augusti in en del mot index. Sedan årsskiftet har Topplistan stigit med 8,5 procent och vi ligger marginellt efter index som klättrat 9 procent.

Portföljen har blivit mer defensiv under de senaste månaderna. Vi har sålt av SKF, Autoliv och Hexagon och istället köpt Atlas Copco och Getinge samt ökat på kassan. I verkstadssektorn har vi dragit ned rejält och valt att fokusera i huvudsak på Atlas Copco, som är kvalitetsbolaget nummer ett i sektorn. Värderingspremien mot sektorn är därtill ovanligt låg. Atlas Copco har en hög andel eftermarknad samtidigt som den geografiska exponeringen är gynnsam, med en relativt låg andel i Europa. Den starka kronan påverkar inte Atlas Copco lika mycket som många andra verkstadsbolag mot bakgrund av att mycket tillverkning sker i eurozonen. Den snabba försvagningen av euron under sommaren kommer att bli besvärlig för många bolag på Stockholmsbörsen, särskilt små- och medelstora företag där försäljning till Europa generellt är mer dominerande än för de stora företagen.

Vårt andra nya stora innehav är Getinge där vi klev på efter en stark rapport för det andra kvartalet. Orderingången ökade drygt 20 procent under kvartalet, varav 8 procent organiskt. Utvecklingsmarknaderna går bra och stod för runt en tredjedel av tillväxten i orderingången. Optimistiska kommentarer från ledningen, som vi har stort förtroende för, ger stöd till en positiv utveckling framöver. Ett par veckor efter kvartalsrapporten annonserade Getinge ännu ett företagsförvärv, denna gång i USA. Prislappen såg attraktiv ut och vi skruvade upp våra vinstprognoser ytterligare.

Medan vi tidigare i år tappade en del på en hög vikt i verkstadssektorn, så har vår satsning på bankerna fallit väl ut. Bankerna har utvecklats bättre än börsen sedan årsskiftet och starka rapporter för det andra kvartalet bekräftade denna trend. Swedbank nådde under augusti den högsta nivån sedan 2008 och Handelsbanken satte nytt all time high. Baserat på den förväntade lönsamheten under 2012 och 2013 ser vi potential för ytterligare uppvärdering och hotet kommer främst från skärpning av kapitalkraven utöver vad som redan förväntas.

Under början av september ökade vi vikten i H&M och bytte ut Sandvik mot Volvo. H&M har goda tillväxtförutsättningar och tar nu steget in i Sydamerika. Vi sålde Sandvik för att minska exponering mot gruvsektorn och valde istället Volvo där det finns besparingspotential samtidigt som värderingen ger mer stöd. ■

Atlas Copco, Getinge och Volvo är nya i portföljen

Företag	Kurs	Vikt	Inköpskurs	Inköpsdatum	Kommentar
Atlas Copco	148,7	10%	145,0	jul-12	Hög andel eftermarknad, bra geografisk exponering.
Betsson	192,0	5%	157,5	okt-11	Låg konjunkturkänslighet, bra förvärv.
Ericsson	60,1	5%	63,2	jun-12	Attraktiv värdering, aktien släpar efter börsen.
Fabege	59,3	5%	54,6	jan-12	Attraktivt läge på fastighetsbestånd.
Getinge	199,5	10%	181,0	jul-12	Stark orderingång och låg värdering.
H&M	240,4	10%	238,0	sep-12	Bra tillväxtutsikter på lång sikt.
Handelsbanken	231,4	5%	224,6	jan-11	Stabil aktie i banksektorn.
Investor	136,1	10%	136,7	jan-12	Starkare kassaflöde möjliggör högre utdelningar.
Nordea	61,9	10%	67,7	feb-12	Stabil utveckling och fortsatt god kreditkvalitet.
Swedbank	115,7	10%	88,2	apr-10	Stark Q2-rapport, höjda prognoser, låg värdering.
TeliaSonera	47,0	5%	54,3	feb-11	Hög utdelning och attraktiv värdering.
Volvo	85,7	5%	82,3	sep-12	Gynnsam geografisk exponering, attraktiv värdering.
Kassa		10%			

* KURSERNA GÄLLER 2012-09-06

JAGUAR LAND ROVER STOCKHOLM
Årevägen 10, Vällingby
Tel. 08 – 445 88 60, 073 – 708 10 23
www.jaguarlandroverstockholm.se

www.landrover.se

LAND-ROVER

Range Rover Evoque. Rek. ca pris från 359.900 kr (Inkl. CO_2 kompensation för 7 500 mil från 1.400 kr beroende på modell). **Service:** De 2 första servicetillfällena är kostnadsfria (2.600 mil/12 mån och 5.200 mil/24 mån). **Garantier:** 3 års nybilsgaranti (max 100.000 km), 6 års rostskyddsgaranti, 3 års vagnskadegaranti samt 3 års Land Rover assistans inom Europa.
Miljöklass: EU5. CO_2 129 g/km. Bränsleförbr. bl. körn 4,9/100 km. Med reservation för eventuella tryckfel och prisändringar.

Förvaltaren Anders Blomqvist om råvarufonden:

”Vi har en bra modell”

Varför investera i råvaror?

- Långvarig underinvestering i produktionskapacitet
- Dramatiskt ökad efterfrågan från Kina och andra utvecklingsländer
- Riskspridning från traditionella tillgångar
- Råvaror ”kraschar uppåt” drivna av produktionsstörningar
- Real tillgång

Ålandsbankens råvarufond förvaltas efter en modell, som identifierar över- respektive underskott av olika råvaror. Den tycks fungera väl. Fonden har utvecklats bra, både i år och under längre tidsperiod. Nu är fonden öppen även för privatpersoner.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH **FOTO:** HÅKAN FLANK

Behöver Ålandsbanken en egen råvarufond?

– Vi letade efter investeringsmöjligheter i råvaror men var inte nöjda med de fonder och instrument som erbjöds. Dessutom har vi egen kompetens inom området och har framgångsrikt investerat direkt på råvarumarknaderna sedan 2006. Jag tror också det kan vara en fördel att vara en mindre spelare på råvarumarknaderna.

Hur förvaltas fonden?

– Den är aktivt förvaltad och följer inget index. Det innebär att vi kan ha stor exponering eller helt undvika tillgångar som gynnas respektive missgynnas av prisutvecklingen. Vi kan även gå kort, dvs ha en negativ placering motsvarande blankning av aktier.

Vi använder en kvantitativ modell, som identifierar råvaror med över- respektive underskott genom att studera prissättningen. Portföljerna konstrueras så att riskerna balanseras väl mellan ingående råvaror. Investeringarna sker direkt i olika råvaror via terminer. Vi köper alltså inte aktier i bolag med råvaruproduktion.

Hur ska man använda råvaror i en portfölj?

– Råvaror kan svänga kraftigt i pris och man bör se fonden som en nischprodukt, 0-10 procent av portföljen kan vara lämpligt beroende på kundens riskbenägenhet.

Ofta kan den användas taktiskt: den är mer sammanfallande med konjunkturer medan aktier är mer framåtblickande. En oljeexponering kan fungera som skydd vid politisk oro i Mellanöstern.

Du har kört den några år mot institutioner – hur har det gått?

– Så långt har den gått bra, vilket stärker oss i tron på vår kvantitativa modell.

Något mer att säga om fonden?

– Det är en så kallad ”On-shore-fond”. Det innebär att den omfattas av EU:s fondlagar, vilket är en större trygghet för kunden. Den handlas dagligen och är denominerad i svenska kronor. ■

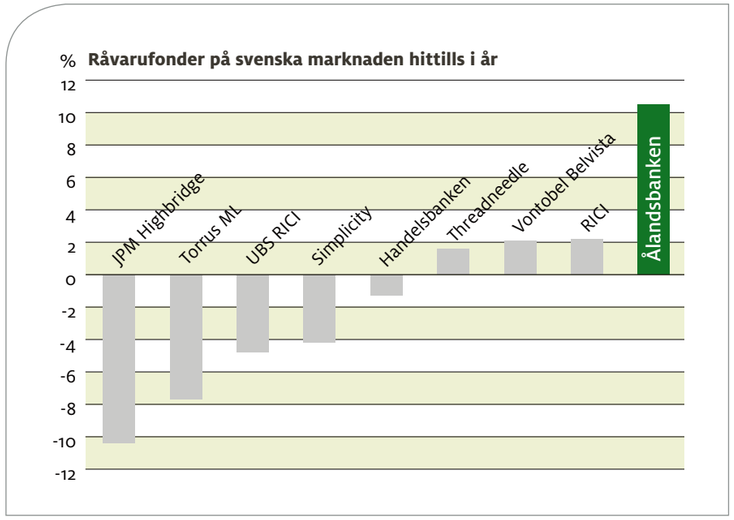

Hösten är
tända brasor

Dyr el? Kanske dags att börja elda i kamin eller öppen spis, tända en brasa i stället. Det blir skönast så. Hemsidan brasa.se ger dig råd.

Det finns 117 bolag som säljer el i Sverige. Har du orkat ta reda på vilket bolag som är billigast för dig? Tänkte väl det. För även om det finns jämförande fakta så är elhandeln en djungel. Sluta jämföra priser, tänd en brasa i stället! Använd inte in mer ved än vad som behövs för att få igång brasan. En brasa skall brinna. Låt den inte ligga och pyra. Om du låter veden pyra och ryka bildas stora mängder sot och tjära, vilket inte är bra för miljön. Traditionellt brukar man säga att björkved är det bästa träslaget att elda med. Har du ved från barrträd så varva med björkved eller annan lövved. Björkved bildar vacker glöd medan exempelvis granved brinner ut fortare utan att bilda samma glödbädd. Det viktigaste när du skall elda är att du använder torr och finkluven ved. Veden bör vara minst ett år gammal för att betraktas som torr. Om du använder alltför gammal och torr ved brinner brasan alltför snabbt. Normalt förvarar du din ved utomhus – gärna i en vedbod, men minimikravet är att förvara under tak. Täck aldrig din ved helt. Det är viktigt att luft kan cirkulera i vedtraven så att veden torkar efterhand. För att få veden torr krävs att du klyver den. Okluven ved tar betydligt längre tid på sig att torka. Förvara gärna veden några dagar i inomhustemperatur innan du ska använda den.

ShortCap – *när liten ska bli* STOR

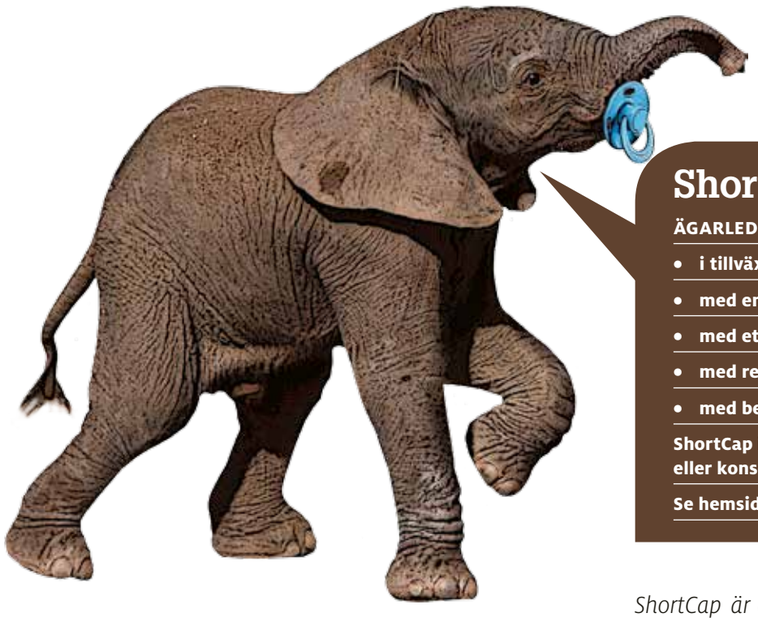

ShortCaps kriterier

ÄGARLEDDA, ENTREPRENÖRIELLA FÖRETAG:

- **i tillväxtfas och med en idé om fortsatt tillväxt**
- **med en bevisad affärsmodell**
- **med ett positivt kassaflöde**
- **med relativt låg belåning**
- **med begränsade investeringsbehov**

ShortCap investerar inte i ”turnarounds” eller konsolideringsprojekt.

Se hemsidan: www.shortcap.se

ShortCap är ett managementbolag med två ambitioner: att skapa bästa förutsättningarna för mindre, ägarledda bolag till en snabbare och mer lönsam tillväxt och att hjälpa placerare att på ett bra sätt investera i sådana företag. Nu erbjuds Ålandsbankens kunder att investera i lönsamma tillväxtbolag inom Small- och Midcap.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH

I SHORTCAP finns en utmärkt möjlighet att vara med i investeringar, som annars är paketerade i fonder med opraktiskt lång löptid.

I ShortCap är varje investering unik och investerare bjuds in att bli delägare i ett utköpsbolag (Intressenter AB). ShortCaps mål är att behålla innehaven i tre till fyra år och ge en avkastning på IRR 20 procent, dvs. dubbla värdet på fyra år.

ShortCaps affärsidé är att genom minoritetsinvesteringar och på begränsad tid skapa mervärden, till företagsägarna och till ShortCaps investerare. ShortCap utvärderar över 100 bolag varje år med ambitionen att göra minst två investeringar per år. Investeringarna görs i bolag med 50 till 200 miljoner kronor i omsättning.

ShortCap investerar inte självt i objekten utan förvaltar kundernas investeringar genom ett managementbolag. Normalt sker detta genom att ett holdingbolag bildas som köper aktier i objektet. Investeringarna är oftast minoritetsinvesteringar eftersom tanken är att entreprenören ska ha ett fortsatt starkt intresse i sitt företag.

ShortCap tar initialt ut en avgift på 4 procent, men därutöver tillkommer inga förvaltningsavgifter under investeringsperioden.

Om Eric Severin

ERIC SEVERIN har en master i ekonomi och har lång erfarenhet från Alfa Laval, Swedish Match och som VD för Gustavsberg Europa. I sex år var han VD för Poggenpohl-koncernen i Tyskland och därefter för Plymovent, i vilka han vände svaga bolag till goda kassagenerator. Sedan 2008 arbetar han som VD för ShortCap, ett bolag han bildade tillsammans med corporate finance-bolaget Arctos. Arctos är dock inte längre delägare i bolaget.

FOTO: MATS HÅKANSON

Varför ska en företagare kontakta ShortCap?

Typiskt för entreprenörer är att de håller i det mesta själva. Efterhand som bolaget växer blir det allt svårare för ledningen att ha kontroll på allting. Då kan det bli svåröversiktligt, vilket hämmar en bra tillväxt. Vi kommer in med kompetens och erfarenhet och vet i vilket skick ett bolag ska vara inför en framtida försäljning. Det handlar mycket om ordning och reda på alla funktioner och att affärsmodellen fungerar så att företaget kan växa snabbt.

Är det inte bara att rekrytera kompetent personal?

Många entreprenörer blir ofta, efter att ha byggt upp en fungerande verksamhet, alltför riskaverta. Genom oss kan de få en partner att dela risken med samtidigt som vi också via vårt nätverk kan tillföra kompetens inom en rad områden. Tillsammans med oss utvecklas bolaget snabbare och avkastningen förbättras. Det blir en win-win-situation.

Vilka är det som kontaktar er?

Många företagare funderar på att ”casha hem”, likvidera bolaget och göra något annat. Vi erbjuder möjligheten att både äta kakan och ha den kvar. Ofta går det att hitta lösningar där ägaren tar hem 40-80 procent av företagets värde men ändå ligger kvar med ett relativt stort ägande.

Hur hittar ni investerare?

Vi har bildat en Investmentklubb bestående av andra aktiva entreprenörer eller personer som sålt av sin verksamhet. Klubben har ett tjugotal medlemmar som också medverkar i utvärderingen av presumtiva investeringsobjekt. Vi arrangerar också möten med ledningarna för de bolag vi investerat i så att klubbmedlemmarna kan hålla sig ”up to date” med sina placeringar.

Hur tycker du att man ska se på den här typen av investeringar?

Man bör se det som en relativt långsiktig krydda. Investeringen i varje objekt handlar om en till fem miljoner kronor. För att vara en krydda bör en investering inte utgöra mer än 5 - 10 procent av tillgängligt kapitale. En förutsättning är också att investeraren tycker att det är kul och spännande att delta i utvecklingen av ett litet bolag och att denne har ett gott tålamod.

Många som vill sälja bolag är ofta dåligt förberedda, men det handlar inte om någon ”quick fix” utan det tar ett par år.

Ett företag måste ha en styrning efter adekvata nyckeltal så att det blir transparent för köparen var pengarna tjänas. Ingen vill köpa en ”black box”.

Kan kunder till Ålandsbanken vara med?

Ålandsbankens kunder erbjuds att delta i ShortCaps Investmentklubb där klubbens medlemmar månadsvis kan följa pågående köpprocesser, erbjudande om investeringar, följa utvecklingen på gjorda investeringar – samt ta del av ShortCaps månads/kvartalsbrev.

Dessutom arrangerar vi träffar där investerare får möta bolagen man har investerat i varje år.

Som klubbmedlem förbinder man sig till ett sekretessavtal och man ska vara beredd att investera i något objekt på nivån en till fem miljoner kronor. ■

Hösten är älgstek med svamp

Det finns dom som tycker att det bästa med hösten är råvarorna som naturen ger. Älg du skjutit, svamp du plockat.

Vi svenskar trivs i skogen. Antingen det gäller att hitta gula kantareller eller att få en älg i siktet. Årligen skjuts 100 000 älgar i Sverige av 300 000 jägare. Men ingen vet väl riktigt säkert hur mycket svamp som plockas. Kantarellen (Cantharellus cibarius) är den mest populära matsvampen för amatörplockarna.

ETT RECEPT:
Viltskav med messmör och kantareller

240 g älgskav
1 gul lök
0,5 msk rapsolja
1,5 msk smör
2 msk messmör
1 dl crème fraiche
2 dl vatten
2 tsk kinesisk soja
1 tsk salt
1 krm nymald svartpeppar
200 g kantareller

Skala och finhacka löken. Stek skavet i olja och 1/2 msk smör i en stekpanna tills det börjar få färg. Tillsätt löken, låt steka ca 2 min.Tillsätt messmör, crème fraiche och vatten. Koka ihop ca 3 min. Smaka av med soja, salt och peppar. Ansa och skär eventuellt svampen i mindre bitar. Stek den i 1 msk smör i en stekpanna tills all vätska kokat in. Häll svampen över skavet. Strö över persilja. Servera skavet med pressad potatis och rårörda lingon.

All inclusive och GOLF

Funderar du på en golfsemester med ”All Inclusive” i vinter? Välj Turkiet. Fler och bättre banor och överlägsen mat fäller utslaget.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH **FOTO:** HOTELLEN

Maxx Royal – en pampig anläggning i Belek.

DET BLIR KALLARE OCH MÖRKARE. Golfsäsongen i Sverige börjar lida mot sitt slut. Då kan det vara mysigt att titta på golfutbudet på varmare platser. Det blir alltmer populärt att åka till golfanläggningar med ”All Inclusive”. Då ingår allt, golf, transporter, mat, dryck, olika evenemang och lån av spel, båtar m m.

Jag har jag testat tre olika ”All inclusive hotell” med golf. Cornelia Diamond och Maxx Royal i turkiska Belek och Sandos San Blas på södra Teneriffa. Samtliga håller hög klass. Av hotellen sticker Maxx Royal ut som det mest exklusiva och lyxiga även om Cornelia Diamond inte står långt efter. Personligen tycker jag att Cornelia är lite ”mulligare” utseendemässigt. Maxx Royal är det modernaste av de tre och färdigställdes så sent som 2011.

Sardinburk och dålig service

Alla resorna gjordes med Out of Bounds som arrangör. Den största nackdelen med Teneriffa är avståndet. Flygtiden var drygt sex timmar. Flygbolaget Novair hade verkligen ”packat stolarna”. Vi satt som i en sardinburk hela vägen och flygvärdinnornas ständiga rännande med vagnar i mittgången, med mat och en rad mediokra erbjudanden om parfymer, lotter och annat onödigt, gjorde det besvärligt att ”gå ut och sträcka på sig”.

Till Belek är det nästan halva restiden, cirka tre och en halv timme. Novair stod inte heller då för någon bra prestation och servicepersonalen var bland den sämsta vi upplevt med snorkiga flygvärdinnor, som stånkade högt om man ville ha en extra kopp kaffe eller något annat.

OUT OF BOUNDS INGÅR i Golf Plaisir och med tanke på att Out of Bounds håller en något högre standard på hotellval, utvalda golfbanor etc, borde mottagandet på flygplatsen varit bättre. Det fanns ingen specifik person för Out of Bounds utskickad och vid förfrågan till Golf Plaisir-personal var det ingen som riktigt visste hur vi skulle transporteras till hotellet.

Golfrundan på Montgomerie går mot sitt slut

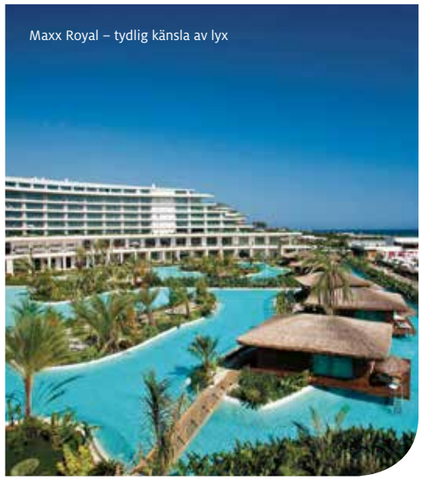

Maxx Royal – tydlig känsla av lyx

På Teneriffa ingick en liten hyrbil i priset, vilken dock inte var problemfri att hitta.

Avståndet från flygplats till hotell var i samtliga fall tilltalande kort. I Turkiet handlade det om 45 minuter och på Teneriffa om fem minuter (jag körde ganska snabbt och elegant).

Cornelia Diamond

Vistelsen på Cornelia Diamond var mycket tilltalande. Vi fick omedelbart ett bra rum och snabb hjälp med väskor och golfbagar. Serveringspersonalen var uppmärksam och korrekt i alla lägen. Nästan för korrekt – det kunde upplevas som lite tråkigt ibland.

Maten var utmärkt. Buffén innehöll så många bra rätter att vi aldrig brydde oss om att besöka några à la carte restauranter, som ingick i erbjudandet mot en smärre extra kostnad. En bra buffé är överlägsen enligt min syn; man får maten omedelbart, smakar det inte bra (vilket aldrig inträffade på Cornelia) är det bara att hämta något annat.

Spa-anläggningen på hotellet var en tillgång efter slitet på banorna. Efter ett härligt turkiskt bad var man pigg som en mört igen.

Vi spelade två banor – Faldo och Tat. Två vackra banor i utmärkt skick, bortsett från en mycket viktig detalj. Greenerna var enormt sega. För att putta tio meter fick man verkligen klappa till bollen ordentligt. Det var lite trist, men det blev något bättre under senare delen av veckan.

Sandos San Blas

Vi var mycket nöjda med Sandos San Blas. I gästvänlighet slår Teneriffa den spanska Solkusten med hästlängder. Inget av den nonchalanta girighet man ibland möter på Solkusten finns på södra Teneriffa. Serveringspersonalen är glad, trevlig och mycket hjälpsam och bemötandet var mer personligt än det vi såg på Cornelia Diamond.

Golfbanan, Golf del Sur, består av tre niohåls-slingor med varierande svårighetsgrad. Kännetecknande för banan är den svarta vulkansanden som ger ett spektakulärt intryck. Den är dock ganska hård och grovkornig och åstadkommer en del slitage på klubborna, ▶

Hösten är långa promenader

Lätt motion belastar inte kroppen och den som promenerar regelbundet drabbas mer sällan av allvarliga sjukdomar. Du lever längre, helt enkelt.

Promenader ger: bättre kondition, lägre risk för hjärt- och kärlsjukdomar, friskare blodtryck, lägre kolesterol, lägre risk för diabetes, starkare muskler, vigare kropp, minskad risk för skador, bättre balans, lägre risk för benskörhet, lättare att gå ner i vikt, lätt att hålla vikten. Och att promenera är okomplicerat: enkelt att komma igång om du är otränad, du kan motionera när som helst och överallt, promenader kostar ingenting, du behöver inte lära dig något, ingen utrustning är nödvändig, risken för skador är låg och det är lätt och roligt att promenera med andra. Det finns myter om att promenera: du måste bli utmattad, effekten dröjer, du måse träna varje dag, du kan vara för gammal. Sanningen: du kommer att känna effekt även om du börjar lugnt och det är aldrig för sent att börja. Värm upp genom att promenera sakta och lugnt de första tio minuterna av promenaden. Gå aldrig längre tid än att det känns behagligt. 30 minuter är fullt tillräckligt. Värm ner: gå i lugn takt från ansträngning till normal aktivitetsnivå i kroppen.

Tre promenader du måste göra, enligt boken En gång i livet: vandra Kungsleden i Sverige, promenera från Puerta del Angel till hamnen i Barcelona och långvandringen The Paine Circuit i Patagonien.

Sandos San Blas. Modernt, rent och snyggt.

Montgomerie en tidig morgon

Här börjar en runda på Cornelias bana Faldo

kanske speciellt den sand som ofta ligger strax utanför fairway.

På det hela taget var banan i bra kondition, men det fanns någon green per niohålsslinga som var i tämligen uselt skick, vilket störde helhetsintrycket.

Maten på Sandos San Blas var helt acceptabel, även om vi inte direkt blev imponerade. Jämfört med de turkiska konkurrenterna ligger Teneriffa ett par klasser lägre, både vad gäller antal rätter som serveras och nivån på själva rätterna.

Boendet var mycket bra, men först efter att vi klagat på det första rummet vi blev hänvisade till, som låg inklämt i ett mörkt hörn i marknivå utan eftermiddagssol men med god insyn från förbipasserande.

Maxx Royal

Maxx Royal imponerade. Vid incheckningen bjöds vi att sitta i en stor skön soffa och fick ett glas kallt bubbelvin i handen. När bagaget var omhändertaget fick vi en personlig guidning till rummet, som därtill var mycket fint. Allt var mycket professionellt skött. Maxx Royal hade också gladare personal än på Cornelia Diamond och var nog i klass med ”Teneriffianerna”.

MAXX ROYAL – DYRAST MEN BÄST

	Cornelia Diamond	Sandos San Blas	Maxx Royal
Golf*	6 (7)	6	8
Mat	8	5	8
Boende	8	7	8
Gästvänlighet	6	8	8
Professionalitet	7	7	8
Lyxkänsla	7	6	8
Pris**	6	7	5
Flygresa	5	3	5
Summa:	**53**	**49**	**58**

* På Corneliaresan spelade vi banorna Faldo och Tat. Bra banor men betyget dras ned av att greenerna var extremt långsamma. Det pågick något slags behandling av dem, vilket innebar att de var väldigt långhåriga och tröga – puttningen blev därmed trist.

** Prisskillnaden, ca 3 000 kronor, mellan Sandos San Blas och Maxx Royal kändes befogad.

Känslan av lyxsemester var mycket påtaglig på Maxx Royal. Vid hemkomst från golfbanan serverades jordgubbar, speciell choklad (mycket god) och bubbel vid entrén. På rummet fanns alltid färsk frukt och annat att mumsa på.

Maten på Maxx Royal var i klass med Cornelia Diamond eller ännu bättre. De viner som serverades var också något vassare.

Vi spelade banorna Montgomerie och National. Båda var i ett fantastiskt bra skick. National hade nyligen haft en stor damtävling. Greenerna var verkligt snabba, vilket var en kul utmaning. Andra gången vi spelade National blev dock en rysare. Efter tre timmar hade vi avverkat åtta hål! Skälet lär vara att klubben släpper ut nyanlända medlemmar direkt vid ankomst på både ettan och tian, vilket åstadkommer långa väntetider. Övriga banor ägs av hotellen så där kan det inte oväntat dyka upp några spelsugna medlemmar. ■

Den svarta vulkansanden i bunkrarna på Teneriffa ger karaktär till banan.

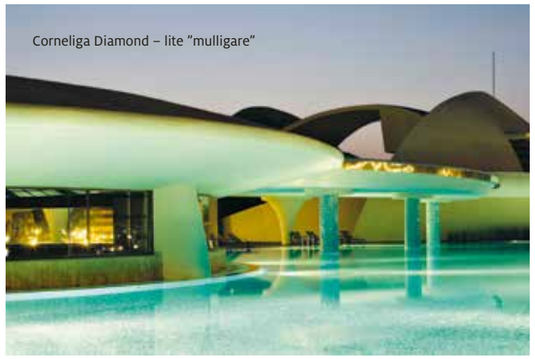

Corneliga Diamond – lite ”mulligare”

VÄLJ GOLFBANA EFTER ARKITEKT

Fredrik Svennersjö, chef för Premium Banking, är inte bara en eldsjäl i arbetslivet. Han är det när det gäller golf också. Vi har tidigare utlovat ett smakprov bland de 155 banor som finns på hans rankinglista.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH **FOTO:** COLLAGE

Vilken bana är bäst i Sverige?

– Min personliga favorit är Tylösand, Halmstads norra bana.

Ett bra tips är att kontrollera vem som har designat banan. Det är som med författare – man får sina favoriter. Är det Rafael Sundblom, som för övrigt är född på Åland, så vet jag att det är en bra bana. Utöver Tylösand har han ritat banor som Rya, Örebro, Kristianstad och nio hål på Kalmar. Hans design kännetecknas ofta av att varje hål utgör ett eget rum i naturen. En annan bra banarkitekt är Peter Nordvall. Hans banor passar mig – breda fairways och stora greenområden. Några av Peter Nordvalls pärlor är Bro-Bålsta, Skövde och Svartinge.

Vilka ska man undvika?

– Det värsta jag vet är att spela fram och tillbaka på ett platt fält där man samtidigt ser en rad andra hål på banan. Detta har jag upplevt på flera golfbanor som byggdes på 1980-90 talen. Golfboomen gjorde att det byggdes många banor då med liten budget. Ingarös skogsbana är ett annat exempel på bana som jag gärna undviker. Den är helt enkelt för svår för mig med ospelbar ruff någon meter från fairway. Det sägs att Ingarös klubbdirektör sa till legendaren John Cockin för något år sedan: ”I år har vi tagit ned mer än 1000 träd på Ingarö”.

John Cockins svar: ”På vilket hål då?”

Några tips utomlands?

– Södra Spanien och Portugal på sommaren. Då är banorna nästan tomma och det är mycket billigare än under vinterhalvåret. I somras spelade jag en Jack Nicklaus-bana på Costa Blanca som heter Villaitana. Det kostade 50 euro för två personer inklusive golfbil.

Old course i Villamoura Portugal är också en pärla där hålen kantas av palmer och pinjeträd. Rio Real på spanska Solkusten kan jag också rekommendera. Den kanske vackraste jag spelat är Sperone på södra Korsika. Hål 11-16 spelas längs stupen ned mot Medelhavet med en fantastisk utsikt mot Sardinien.

Något helt annat – hur går affärerna?

– Det rullar på riktigt bra. Jag har blivit tvungen att flytta mitt kontor upp på ”vinden” för att vi behövde fler kundmötesrum. Det sprider sig att man kan få hög och personlig service på Ålandsbanken. ■

Pensionsanalys:

GRATIS
– inte alltid gott

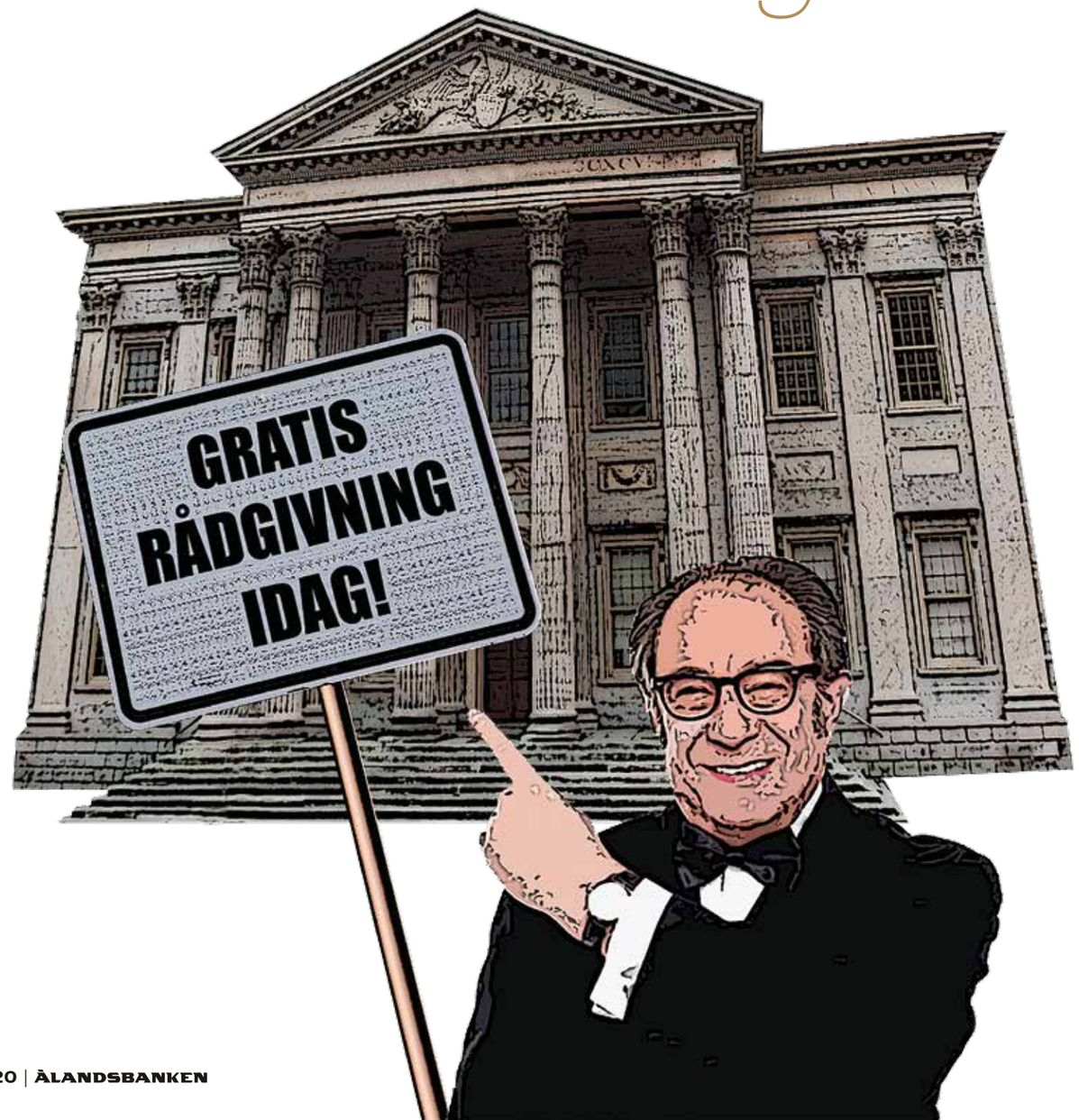

Många banker och försäkringsbolag erbjuder gratis pensionsanalys. Ålandsbanken har avtal med en opartisk konsult, Kollberg & Enqvist, som gör detta för bankens Premiumkunder till en kostnad av 3 200 kronor. För de flesta är det sannolikt väl värt pengarna.

TEXT: TORE DAVEGÅRDH

Anders Kollberg, varför betala när det är gratis hos andra?

– Att göra en ordentlig pensionsanalys kräver en verkligt noggrann genomgång av vad kunden har och effekterna av olika beslut inför en pensionering. De flesta gratisanalyser vi har sett är bristfälliga på många sätt och duger inte som grund för ett sunt agerande. Det är helt uppenbart att en rådgivning aldrig blir oberoende om rådgivaren får betalt från någon annan än dig som kund.

Vad brister?

– Ofta har de inte mäktat med att ta in uppgifter från alla instanser som berörs. Det är viktigt att verkligen få med allt, vad som är flyttbart, vad som är lämpligt att flytta och vad det i så fall kostar. Andra gånger görs ingen ordentligt analys av konsekvenserna av olika beslut. Mest störande med gratisanalyserna är att de huvudsakligen används som ett säljhjälpmedel för att locka in kunderna i bankens eller försäkringsbolagets egna produkter.

Hur arbetar ni?

– Vi kontaktar alla försäkringsbolag, banker och pensionsinstitut och får med allt. Det är viktigt. Därefter genomför vi en helt opartisk analys av den personliga situationen och våra råd riktas inte till någon specifik förvaltare eller produkt. Vi har en lång och gedigen erfarenhet av pensionsområdet – kunderna får en verkligt senior kontakt.

Jag tycker det hedrar Ålandsbanken, som rekommenderar en opartisk pensionsanalys utan någon egen dold agenda.

Finns det andra fallgropar?

– Många rekommenderar människor att ta ut en liten pension trots att de fortfarande arbetar. Det kan straffa sig. Arbetslöshetsersättningen kan bli mycket sämre, vida sämre än det man får i pension rimligen borde motivera. Sjukpenningen kan också påverkas kraftigt negativt.

Förhållandet mellan tid till pension och risknivån på placeringarna är också viktigt att analysera. Efterlevandeskydd låter bra men det är inte alltid det behövs. Utan sådant skydd kan pensionen bli 10-15 procent högre.

Hur mycket betyder avgifterna?

– De är mycket viktiga. Man kan tycka att 0,5 procent i skillnad inte behöver betyda så mycket, men det har stor effekt på den framtida pensionen. För till exempel en 40-åring, med månatliga premieinbetalningar på 5 000 kronor och 5 procents årlig avkastning, innebär en 0,5 procents lägre avgift en höjning av pensionen med 2 000 kronor per månad! ■

Ett möte med oss lönar sig alltid, säger Anders Kollberg, VD på konsultföretaget Kollberg & Enqvist AB.

Hösten är
festligheter

Varje dag är en fest, skrev Hans Alfredson i en bok. Det finns alltid något att fira I höst. Kolla bara: från Frågvisa dagen till Dårarnas dag!

SEPTEMBER

- 21 Internationella fredsdagen FN
- 22 Internationella bilfria dagen
- 24 Släktforskningens dag
- 25 Handskakardagen
- 26 Internationella hjärtdagen WHO
- 27 Världsturismdagen UNWTO
- 28 Skolmjölkens dag
- 28 Janssondagen
- 28 Frågvisa dagen
- 29 Internationella sjöfartsdagen

OKTOBER

- 1 Internationella barndagen
- 1 Vegetariska Världsdagen
- 2 Internationella ickevåldsdagen FN
- 4 Kanelbullens dag
- 4 Frimärkets dag
- 4 Djurens dag
- 5 Internationella dagen för lärare UNESCO
- 7 Gräddtårtans dag
- 7 Tidningsbudsdagen
- 8 Hjälpardagen
- 10 Raw food världsdagen
- 12 Äggets dag
- 13 Internationella kostymdagen
- 13 Måltidens dag
- 14 Räkmackans dag
- 15 Fetaostens dag
- 15 Globala tvätta-händerna-dagen
- 16 Chefens dag
- 18 Måltidens dag
- 20 Världsdagen för statistik FN
- 21 Grynkorvens dag
- 24 FN-dagen
- 25 Världspastadagen
- 26 Potatisens dag
- 27 Internationella nalledagen
- 28 Bilens dag
- 31 Grannens dag
- 31 Världsspardagen
- 31 Halloween

NOVEMBER

- 2 Lutfiskens dag
- 4 Alla själars dag
- 5 Lutfiskens dag
- 7 Kladdkakans dag
- 9 Världsdagen för fred på jorden
- 10 Mårtensafton
- 11 Hågkomstens dag– dagen för vapenstilleståndet 1918
- 11 Fars dag
- 11 Chokladens dag
- 12 Alla krossade hjärtans dag
- 14 Ostkakans dag
- 15 Världsfilosofidagen UNESCO
- 19 Internationella toalettdagen
- 19 Internationella mansdagen
- 21 Världsdagen för TV FN
- 21 Världshejardagen
- 21 Musikfri dag
- 24 En köpfri dag / Buy nothing day
- 25 Internationell köttfridag
- 30 Guldsmedens dag
- 30 Kåldolmens dag

DECEMBER

- 2 Kattens dag
- 3 Öldrickardagen
- 4 Armbandsklockans dag
- 9 Pepparkakans dag
- 11 Tangons dag
- 12 Julstjärnans dag
- 16 Försoningsdagen (Sydafrika)
- 17 Internationella kanindagen
- 18 Kakans dag
- 21 Vintersolståndet
- 28 Värnlösa barns dag
- 28 Dårarnas dag (Spanien)
- 31 Nyårsafton

Momentum

Har dom fått storhetsvansinne? Det frågar sig vän av ordning i Stockholm och i Växjö. I Stockholm invigs snart två nya arenor för sport och nöje, i Växjö byggs just nu norra Europas största idrottsanläggning. Det handlar om svenska miljardsatsningar.

TEXT: JAN TÖRNQVIST **ILLUSTRATIONER:** VISIONSBILDER FRÅN ARENORNA

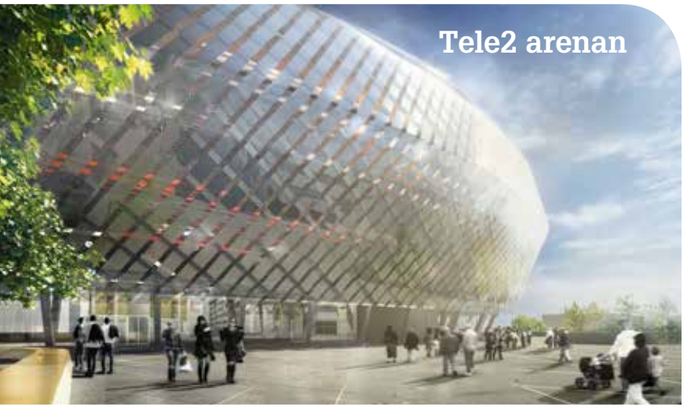
Tele2 arenan

Friends arenan

STOCKHOLM, SOLNA. Med plats för 54 329 åskådare (fotboll) eller 67 500 (konsert). Invigs 27 oktober 2012. Kostnad 2,8 miljarder kronor. Hela arenan är uppvärmd och har öppningsbart tak. Hotell med 400 rum, bankettsal för 2 000 personer, 92 loger. Hemmaplan för svenska landslaget och AIK. Kommande evenemang: Sverige-England i fotboll (14 november) , Ladies night, Eddie Lizzard och julgala.

Tele2 arenan

STOCKHOLM, SÖDER. Med plats för 30 000 åskådare, 40 000 (konsert). Kostnad 2,7 miljarder kronor. Invigs hösten 2013. Arena för fotboll, konserter, hästsport, motorsport (bland annat speedway), issport. Hemmaplan för Hammarby och Djurgården. Skjutbart tak. Kommande evenemang: Motorweekend 2013, VM i amerikansk fotboll 2015.

Arenastaden

ETT OMRÅDE I VÄXJÖ: Vida Arena för ishockey, friidrotts-arena, Myresjöhus Arena för fotboll och Fortnox Arena för innebandy. Kostnad 615 miljoner kronor. Fotbollsarenan invigdes 3 september 2012. Hemmaplaner för Östers IF och Växjö Lakers. Förutom dessa arenor finns inom området: fullstor inomhusfotboll, badminton, boule, curling, konståkning, gymnastik, squash.

Friends arenan

Arenastaden

Myresjöhus arenan

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:
Nygatan 2, Mariehamn
Finland
telefon +358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.fi
SVERIGE
www.alandsbanken.se

STOCKHOLM
Stureplan 19
telefon 08 791 48 00

Göteborg
Chef Martin Lövgren
telefon 031 333 45 00
martin.lovgren@alandsbanken.se
Södra Hamngatan 37-41

Malmö
Chef Jonny Björklund
telefon 040 600 21 00
jonny.bjorklund@alandsbanken.se
Stortorget 11

Private Banking
Chef Magnus Johansson
08-791 4887
magnus.johansson@alandsbanken.se

Private Banking Finansiell Planering
Chef Sebastian Schmidt
08- 791 4666
sebastian.schmidt@alandsbanken.se

Private Banking Case Analys
Chef Lars Söderfjell
08 – 791 4657
lars.soderfjell@alandsbanken.se

Private Banking Privatmäkleri
Chef Mats Ericson
08 - 791 4762
mats.ericson@alandsbanken.se

Private Banking Skatte/familjejuridik
Chef Elisabeth Tamm
08-791 4925
elisabeth.tamm@alandsbanken.se

Premium Banking
Chef Fredrik Svennersjö
08 - 791 2401
fredrik.svennersjo@alandsbanken.se

Asset Management
Chef Gunnar Dahlfors
08- 791 4855
gunnar.dahlfors@alandsbanken.se

B-porto betalt

Råvaror – en självklar komponent i en välbalanserad portfölj.

Ålandsbanken Commodity Fund

– god avkastningspotential och utmärkt diversifiering.

Du som sparare vet väl om att du kan få avkastning från andra tillgångsslag förutom aktier och obligationer. Något som också diversifierar din portfölj, gör den mer effektiv och samtidigt sänker risken i ditt totala sparande.

För mer information ring 0771-415 415 eller gå in på alandsbanken.se.

ÅLANDSBANKEN

Ett rikare liv

Handel med värdepapper innebär alltid en risk. En investering i värdepapper kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det investerade kapitalet.

Stockholm: Stureplan 19, tel. 08-791 24 00, bankkontoret@alandsbanken.se **Göteborg:** Södra Hamngatan 37–41, tel. 031-333 45 00, goteborg@alandsbanken.se
Malmö: Stortorget 11, tel. 040-600 21 00, malmo@alandsbanken.se